

Брюксел, 11 септември 2020 г.
(OR. en)

10698/20

MI 324
COMPET 397

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	10066/20
Относно:	Заклучения относно задълбочен единен пазар за стабилно възстановяване и конкурентоспособна, устойчива Европа

1. На 10 март 2020 г. Комисията публикува две съобщения, озаглавени съответно „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“¹ и „Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар“².
2. На 1 юли 2020 г. председателството представи проект за заключения на Съвета „Задълбочен единен пазар за стабилно възстановяване и конкурентоспособна, устойчива Европа“, който беше разгледан от работна група „Конкурентоспособност и растеж“ (Вътрешен пазар) на същата дата и на 7, 14 и 22 юли 2020 г. Обсъжданията в работната група допринесоха за решаване на всички открити въпроси и доведоха до широка подкрепа за текста, поместен в приложението към настоящата бележка.

¹ ST 6778/20.

² ST 6779/20 + ADD 1.

3. Във връзка с това Комитетът на постоянните представители се приканва да одобри проекта за заключения, изложен в приложението към настоящата бележка, и да го представи на Съвета с оглед на приемането му като точка А на някое от следващите му заседания.
-

**Задълбочен единен пазар за стабилно възстановяване и конкурентоспособна, устойчива
Европа**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. ПРИПОМНЯ

- заключенията на Европейския съвет от 21 юли 2020 г.³, в които се подчертава, че кризата, свързана с COVID-19, изисква безпрецедентни усилия и новаторски подход, насърчаване на конвергенцията, устойчивостта и трансформацията в Европейския съюз;
- заключенията на Европейския съвет от 20 юни 2019 г.⁴ с новата стратегическа програма за периода 2019 – 2024 г., в която се призовава за по-интегриран подход, свързващ всички имащи отношение политики и измерения, а по отношение на единния пазар във всичките му измерения (аспекти) — за дългосрочна стратегия, която е смела, всеобхватна и далновидна;
- съвместното изявление на министрите от ЕС, отговарящи за промишлеността и вътрешния пазар, от 12 юни 2020 г.⁵, в което се изтъква актуалността на „пакета от март 2020 г.“, определящ нова стратегия за промишлеността, стратегия за МСП, план за действие за привеждане в изпълнение на правилата на единния пазар⁶, анализ на оставащите пречки пред единния пазар⁷ и нов план за действие за кръговата икономика, и се изтъква също значението на „Плана за възстановяване за Европа“;
- заключенията си от 27 май 2019 г.⁸ „Ново равнище на амбиция за конкурентен единен пазар“, в които допълнително се подчертава необходимостта от задълбочаване на единния пазар с цел осигуряване на основа за успешното осъществяване на прехода към ефикасна, последователна, балансирана и устойчива Европа, в която цифровите технологии са водещ фактор;

³ EUCO 10/20.

⁴ EUCO 9/19.

⁵ Съобщение за медиите 385/20.

⁶ 6778/20.

⁷ 6779/20.

⁸ 9743/19.

- заключенията на Европейския съвет от 22 март 2019 г.⁹, в които се призовава за интегриран подход, свързващ всички имащи отношение политики и измерения, с цел постигане на солидна икономическа база, и по-конкретно се посочва, че единният пазар следва допълнително да се задълбочи и укрепи, като се обърне специално внимание на развитието на икономиката на услугите и на интегрирането на цифровите услуги, премахването на оставащите неоправдани пречки, като не трябва да се създават нови такива, и за по-нататъшно задълбочаване на съюза на капиталовите пазари и на енергийния съюз, както и гарантиране на справедливо и ефективно данъчно облагане;

Решаващ момент за укрепването и задълбочаването на единния пазар

2. ПОДЧЕРТАВА, че силният, справедлив, приобщаващ и устойчив единен пазар, основан на ясни правила, които се спазват, е икономическият крайъгълен камък на европейската интеграция и ключов фактор за конкурентоспособността, растежа и създаването на работни места в ЕС и е от основно значение за единството на ЕС, както и за ролята на Европа на световната сцена;
3. ПРИЗНАВА, че икономическият спад в световен мащаб и в ЕС в резултат на кризата, предизвикана от COVID-19, оказва сериозно въздействие върху по-голямата част от предприятията в ЕС, особено МСП и стартиращите предприятия, много от които са изправени пред екзистенциална заплаха; ИЗТЪКВА целта да преодолеем тази криза заедно, да постигнем устойчиво възстановяване на ЕС и да излезем от кризата по-силни отпреди; ПОДЧЕРТАВА, че в това отношение са необходими солидарност и общи усилия за бързо възстановяване, като се осигури не само бърза и целенасочена финансова помощ за най-засегнатите предприятия, но и се премахне тежестта, намалят се бюрокрацията и пречките и се подобрят рамковите условия за предприятията, включително тези в сектора на услугите;

⁹ EUCO 1/19.

4. ИЗТЪКВА значението на екологичния и цифровия преход като движещи сили за възстановяването и растежа на Европа; ПОДЧЕРТАВА възможностите, очертани в Европейския зелен пакт¹⁰ и новата европейска стратегия за цифровите технологии¹¹, за превръщането на ЕС в устойчива, неутрална по отношение на климата, кръгова и цифрова икономика; ПРИЗНАВА необходимостта да се гарантира преход, който е справедлив, устойчив, честен и социално балансиран и който отчита националните обстоятелства в държавите членки, за да се гарантира, че никой не е изоставен;
5. ОТБЕЛЯЗВА, че настоящите предизвикателства трябва да бъдат преодоленни в условията на все по-трудна международна среда; поради това ПОДЧЕРТАВА колко е важно да се засили икономическата и социалната устойчивост на ЕС, като същевременно се зачитат принципите на отворената икономика, включително свободната, справедлива и устойчива търговия и стратегическата автономност на ключовите технологии, веригите за създаване на стойност и най-чувствителните промишлени екосистеми;
6. ПОДЧЕРТАВА, че интегрираният подход за укрепване и задълбочаване на единния пазар е от решаващо значение за цялостната конкурентоспособност, стабилното възстановяване и успеха на екологичния и цифровия преход; ИЗТЪКВА, че единният пазар е обществено благо, което може да изпълнява ролята си на колективен стратегически ресурс на ЕС само ако бъдат премахнати разпокъсаността и пречките пред него; ИЗТЪКВА колко е важно да се използват най-ефективните регулаторни и нерегулаторни инструменти, и по-специално хармонизацията и взаимното признаване, за да се укрепи и задълбочи единният пазар;
7. ДЕБЕЛО ПОДЧЕРТАВА, че сега е решаващият момент за извличане на поуки от кризата, свързана с COVID-19, за преодоляване на съществуващите недостатъци в единния пазар, включително свързаното с него законодателство, и за даване на нов стимул за подкрепа на възстановяването и дългосрочната конкурентоспособност на нашите предприятия, по-специално на МСП; поради това НАБЛЯГА на необходимостта от незабавни действия с конкретни оперативни цели и амбициозни и реалистични срокове, както се изтъква по-долу, и ПОДЧЕРТАВА решимостта си да укрепи единния пазар и да гарантира еднакви условия на конкуренция в съответствие със следните приоритети;

¹⁰ 15015/19 и 12256/16 ADD1.

¹¹ 6237/20, 6266/20, 6250/20, 6263/20 и 8711/20.

Управление на единния пазар

8. ОТЧИТА, че по време на кризата, свързана с COVID-19, единният пазар беше подложен на значителен натиск и че държавите членки въведоха ограничения със силно въздействие върху единния пазар; ПОДЧЕРТАВА необходимостта да се гарантира, че временните мерки, прилагани поради кризата, няма да доведат до трайни изкривявания на единния пазар;
9. ПРИПОМНЯ, че единният пазар се основава на „четирите свободи“ и функционира в съответствие с правилата и принципите, залегнали в Договорите; поради това ПРИЗОВАВА държавите членки да премахнат възможно най-бързо оставашите временни ограничения, въведени във връзка с кризата, породена от COVID-19; НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА институциите на ЕС и по-специално Комисията да възстановят и запазят целостта на единния пазар, да гарантират пропорционалност и недискриминация на гражданите и дружествата от ЕС и ако е необходимо, да предприемат по-нататъшни бързи и решителни действия, за да гарантират отговорното и координирано премахване на тези ограничения; ИЗТЪКВА, че възстановяването на единния пазар до неговото състояние преди кризата, свързана с COVID-19, няма да бъде достатъчно и че единният пазар се нуждае от по-нататъшно подобряване и задълбочаване, по-специално за да се подкрепи възстановяването на европейската икономика;
10. ИЗТЪКВА необходимостта от подобряване на управлението на единния пазар с цел той да стане по-устойчив и да се предотвратят ограниченията върху единния пазар, включително при евентуални бъдещи кризи; ПОДЧЕРТАВА значението на укрепването на екосистемите и инвестирането, по-специално в стратегически вериги за създаване на стойност и ключови технологии в ЕС, както и гарантирането на тяхното трансгранично функциониране, особено в условия на криза и по принцип; поради това ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се използват пълноценно съществуващите процедури за предоставяне на информация, координация и сътрудничество между държавите членки и Комисията;

Прилагане и изпълнение на правилата за единния пазар

11. ПРИВЕТСТВА дългосрочния план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар, представен от Комисията на 10 март 2020 г.¹²; ИЗТЪКВА значението на повишаването на осведомеността, изграждането на капацитет и улесняването на сътрудничеството между публичните органи в различните държави членки като практически мерки, способстващи за предотвратяването на регулаторните пречки и прилагането и изпълнението на правилата на единния пазар;
12. ПОДЧЕРТАВА, че правилното изпълнение и спазването на правилата на единния пазар са от решаващо значение за укрепването на доверието и увереността на потребителите, както и за установяването на еднакви условия на конкуренция между всички предприятия, със специален акцент върху рамката за надзор на пазара, безопасността на продуктите и взаимното признаване¹³;
13. ПРИВЕТСТВА сформирването на Работната група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП), съставена от държавите членки и Комисията; ИЗТЪКВА, че въз основа на силен мандат нейната работа следва да бъде ориентирана към постигането на целите, да бъде ясно определена, да зачита правомощията и отговорностите на държавите членки и на Комисията и да бъде различна от ролята и мандата на други органи, които се занимават с въпроси на единния пазар; СЧИТА, че РГПЕП следва да се съсредоточи върху въвеждането, прилагането и изпълнението на правилата на единния пазар, както и върху предотвратяването на нови ограничения; ПРЕДЛАГА РГПЕП да действа като орган на високо равнище, чиято дейност следва да бъде допълнена на техническо равнище; ПОДЧЕРТАВА, че РГПЕП следва да определя и дава приоритет на най-неотложните съществуващи пречки и да предприема конкретни действия за тяхното преодоляване и отстраняване;

¹² 6778/20.

¹³ Регламент 2019/1020 относно надзора на пазара и съответствието, Регламент 2019/515 относно взаимното признаване и Директива 2001/95 относно общата безопасност на продуктите.

14. ИЗТЪКВА значението на мрежата СОЛВИТ и нейната база данни за определяне на най-неотложните пречки пред единния пазар; ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да насочат СОЛВИТ към нуждите на бизнес ползвателите и да разработят заедно целенасочени дейности за повишаване на осведомеността с цел популяризиране на СОЛВИТ в рамките на бизнес общността; НАСТОЯТЕЛНО ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да предприемат последващи действия във връзка с повтарящите се и структурните случаи по линия на СОЛВИТ и да предприемат действия, например чрез оптимално използване на системата EU Pilot; ПОДЧЕРТАВА, че СОЛВИТ може да окаже въздействие върху физическите лица и предприятията само ако държавите членки и Комисията превърнат мрежата в приоритет;
15. ПРИВЕТСТВА предложението за създаване на инструмент за преодоляване на пречките пред единния пазар в рамките на единната цифрова платформа, за да се гарантира максимална прозрачност относно пречките, за които съобщават гражданите и предприятията; СЧИТА, че това следва да бъде разширено, за да обхване и нерегулаторните пречки;
16. ПОДКРЕПЯ намерението на Комисията да актуализира информационното табло за единния пазар с цел по-добро наблюдение на резултатите, когато става въпрос за прилагане на правилата на единния пазар, и за по-добро отразяване на положението на крайните потребители в единния пазар;
17. ПОДЧЕРТАВА важната роля на обществените поръчки за постигането на двата свързани прехода — екологичния и цифровия — и НАБЛЯГА на необходимостта от повишаване на осведомеността за добрите практики, по-специално чрез използването на целеви критерии и цифрови инструменти за обществените поръчки в съответните публични търгове;

Пречки пред единния пазар

18. ПРИВЕТСТВА съобщението на Комисията „Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар“ от 10 март 2020 г.¹⁴, в което се прави преглед на регулаторните и нерегулаторните пречки пред единния пазар, засягащи предприятията, и се изхожда от гледна точка на потребителите; ПОДЧЕРТАВА, че държавите членки и Комисията носят обща отговорност за преодоляване на установените пречки;
19. ИЗТЪКВА, че са необходими нови и по-насочени към потребителите методи и индивидуализирани подходи за премахване на всички оставащи необосновани пречки и за по-добро използване на възможностите в рамките на единния пазар, особено където възможностите за икономически ползи продължават да бъдат най-големи, включително в сектора на услугите; ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да увеличат усилията си за премахване на разпокъсаността и намаляване на пречките на всички равнища (европейско, национално, регионално и местно);
20. НАБЛЯГА на възможностите за услугите, които би предоставило оптималното функциониране на единния пазар, и ИЗТЪКВА необходимостта от задълбочаване на трансграничната интеграция на пазарите на услуги; ПОДЧЕРТАВА, че е от съществено значение да се подобрят възможностите за трансгранична търговия с услуги и стоки и за трудова мобилност и да се премахнат ненужните пречки пред тях, като същевременно се гарантира защитата на работниците, както и че е необходимо да се подобри предоставянето на информация и да се опростят административните процедури, включително правилното прилагане на единната цифрова платформа; ПОДКРЕПЯ разработването на приобщаваща, модерна и функционираща европейска рамка за цифрова самоличност въз основа на Регламента относно електронната идентификация и удостоверителните услуги, така че цифровата самоличност да бъде използвана, сигурна, оперативно съвместима и широко достъпна за всички европейци с оглед да се улесни растежът на трансграничната стопанска дейност и сигурността на публичните и частните онлайн трансакции;

¹⁴ 6779/20.

Укрепен и съобразен с бъдещето единен пазар

21. ПОДЧЕРТАВА, че научните изследвания, иновациите и разработването на авангардни технологии ще бъдат от ключово значение за ускоряване на двата свързани прехода — екологичния и цифровия преход; ПРИЗНАВА, че добре функциониращият единен пазар е от решаващо значение за гарантиране на трансграничните възможности за разрастване на новите екологосъобразни, кръгови и цифрови решения и бизнес модели; ИЗТЪКВА, че ЕС следва да вдъхне нов живот на европейската кръгова, устойчива и конкурентоспособна преработваща промишленост и да създаде добре функциониращ пазар за вторични материали;
22. ИЗТЪКВА значението на европейските стандарти за единния пазар, конкурентоспособността на европейската промишленост и безопасността и сигурността на гражданите; ПОДЧЕРТАВА, че новата законодателна рамка и хармонизираните стандарти продължават да бъдат от съществено значение за превръщането на ЕС в световен лидер в задаването на стандарти; Във връзка с това ПРИПОМНЯ своите заключения от 27 февруари 2020 г.¹⁵ относно бъдещото развитие на политиката, което да предлага на предприятията най-добрите възможности за започване на дейност, разширяване и запазване на конкурентоспособността; ОТЧИТА значението на бързото и правилно функциониране на европейската система за стандартизация, за да се подкрепят европейските предприятия и променящата се обществена среда; ПРИЗОВАВА Комисията да продължи да подобрява функционирането на системата, така че тя да подкрепя бързо и адекватно целите на европейския технологичен суверенитет, двата свързани прехода — екологичния и цифровия — и икономическото възстановяване; НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА Комисията да работи със заинтересованите страни за намирането на решения на настоящите предизвикателства в системата;

¹⁵ 5964/20.

23. ИЗТЪКВА значението на един укрепен и пълноценно функциониращ единен пазар, за да се даде възможност на европейските дружества и по-специално на най-малките и най-уязвимите МСП за иновации, разширяване на дейността и просперирание през границите в рамките на голям вътрешен пазар; ПРИЗОВАВА за действия за гарантиране на благоприятна бизнес среда, която да даде възможност на предприятията и особено на МСП, които бяха сериозно засегнати от кризата, свързана с COVID-19, да се възползват в пълна степен от възможностите на единния пазар, включително чрез насърчаване на принципа „Мисли първо за малките!“ и чрез осигуряване на възможност за инвестиции за растеж чрез улесняване на ориентиранията към интелектуалната собственост инвестиции за МСП; ПРИЗОВАВА за успешното установяване на услуги „на едно гише“ за МСП в държавите членки, за да се предложи съобразена с нуждите подкрепа, както се призовава в стратегията на Комисията за МСП, като се изгражда сътрудничество със съществуващите мрежи, например СОЛВИТ; ПОДЧЕРТАВА важната роля, която програмата за единния пазар следва да играе за укрепването и подобряването на единния пазар и за подпомагането на МСП да се възползват от него;
24. ПРИПОМНЯ, че в рамките на единния пазар и в световен мащаб следва да се гарантират свободна и лоялна конкуренция и еднакви условия, за да се избегнат изкривявания в единния пазар; СЧИТА, че дългосрочните стратегически интереси на Европейския съюз и неговите граждани, потребители и предприятия следва да бъдат защитени; ИЗТЪКВА, че операторите от трети държави, които се конкурират на единния пазар, следва да работят при същите условия и правила като европейските оператори, като същевременно се гарантира, че ЕС продължава да бъде привлекателна бизнес среда за чуждестранни инвестиции; Във връзка с това ОЧАКВА обсъждането на Бялата книга относно осигуряването на еднакви условия на конкуренция по отношение на чуждестранните субсидии;
25. ПРИВЕТСТВА обществената консултация относно нов инструмент в областта на конкуренцията за решаване на структурните проблеми на конкуренцията на различните пазари;

26. ПРИПОМНЯ, че цифровизацията е фактор за по-голяма трансгранична търговия и поинтегриран единен пазар; НАБЛЯГА на хоризонталното значение на цифровизацията, което следва да бъде отразено в политиката за единния пазар; ПОДЧЕРТАВА, че освен многобройните си други ползи цифровата трансформация има потенциала да намали в значителна степен ненужната административна тежест и разходите за привеждане в съответствие и по този начин да повиши ефективността на единния пазар; ПОДЧЕРТАВА, че новите подходи на политиката за единния пазар трябва да са пригодни за ерата на цифровите технологии и да позволят на ЕС да се превърне в икономическо пространство с последователна, ефективна, цифрова по подразбиране и ориентирана към бъдещето регулаторна рамка, в съответствие с изискванията за по-добро регулиране, която да е в състояние да се приспособи към нови и гъвкави бизнес модели, особено в цифровата икономика;
27. ОЧАКВА обсъждането на предложението на Комисията за законодателен пакет за цифровите услуги и ЗАЯВЯВА, че планът за действие на ЕС относно интелектуалната собственост може да допринесе, наред с другото, за стимулиране на инвестициите в НИРД и за насърчаване на ключовите технологии;
28. ОТЧИТА значението на структурните реформи на равнището на държавите членки, за да се вдъхне нов живот на конкурентоспособността на ЕС; Във връзка с това ПРИВЕТСТВА факта, че Комисията е започнала да разглежда функционирането на единния пазар и връзката му със структурните реформи в рамките на европейския семестър; ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да предприемат последващи действия по този подход и да го направят още по-оперативен;

Нов стимул за единния пазар

29. ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

- да работят ефективно заедно и да насочват подходящи ресурси за по-доброто изпълнение и прилагане на правото на ЕС в областта на единния пазар, включително стабилен надзор на пазара и правилно прилагане на единната цифрова платформа;
- да намалят на практика и конкретно най-неотложните пречки пред единния пазар, включително в сектора на услугите, като приоритет;
- да вземат активно участие в прилагането на мерките за възстановяване с цел да се съживи и допълнително да се задълбочи единният пазар; и
- да проведат необходимите реформи, които могат да бъдат двигател на конкурентоспособността и устойчивия растеж, не на последно място в контекста на процеса на възстановяване;

30. ПРИЗОВАВА Комисията да представи годишен стратегически доклад до 15 януари 2021 г. с оглед

- да се направи преглед на степента на изпълнение на Плана за действие за прилагането от 2020 г. и напредъка при преодоляването на пречките в единния пазар, включително чрез мерки на плана за възстановяване, като се отчита работата на РГПЕП;
- да се направи оценка на устойчивостта на единния пазар, като най-напред се извлекат поуки от кризата с COVID-19 и се прецени стабилността на съществуващите процедури; и
- на тази основа да се направи анализ на необходимостта от по-нататъшни регулаторни и нерегулаторни действия.

ПОДЧЕРТАВА, че този доклад ще бъде основа за работата и редовното проследяване на изпълнението на действията и основните етапи в Съвета съвместно с държавите членки; и

31. ПОДЧЕРТАВА, че въз основа на този стратегически доклад Съветът (Конкурентоспособност) ще обсъди и следи, преди пролетното заседание на Европейския съвет през 2021 г., напредъка и бъдещите действия за укрепване на устойчивостта на единния пазар за стабилно възстановяване и конкурентоспособна, устойчива Европа.